

Натурні оповідки

Юрій Логвин

ІМЕНІ НЕ ПАМ'ЯТАЮ

Проблем з моделями в мене не було. Проблеми були з приміщенням. Так з цією дівчинкою трапилось. Вона вже який день тут на пірсі нудилась, її матуся все жувала біляші та виноград. І все на дочку цикала.

Я теж на пірсі не один день висиджував —малював сліпучо вохристі урвища берега та спалену на руде траву. Від прямого сонця піт виїдав мені очі. Та піти геть не міг — фіалкові гори, іржава трава, темно малахітові тополі, смарагдові хвилі моря. Що не етюд, то здача.

Дівчинка нудилась І все зазирала до мого малювання. Певно тому на неї й цикала мати. Крім того, дівчині не давала спокою ще й здоровенна чи то дівиця, чи то молодиця. Висока, м'язиста із зародковими пилками. Під якимись зеленими бікіні. Щоб зрозуміти, що вона кобел. не треба було великого розуму. І досвіду. Але мати цього геть не усвідомлювала. Навіть коли бігала за біляшами та випити пива, то лишала цю лесбіянку, щоб та назирала за дівкою.

Коли мати пішла черговий раз на базарчик, а дівиця-гусар залізла у парку воду, то дівчинка враз опинилась біля мене.

— Не боїшся позувати?

Покрутила головою: "Ні!"

Я схопив ящик з-під консервів з усім причандаллям і поспішив до елінгу в початку пірса.

Із сліпучого саява і спекоти ступили у сутінки і легку прохолоду. Льоха. Сан-Санич і козак кубанський Філіпович давили "анапульку" (Портвейн "Анапа", 0.85 л, міц. 19%). Але закусь! — ставридка "з гар'ю". Мені слиною аж рота залило. Але запрошення до столу відхилив. Попрохав "діжурку" в аренду. Знав — корифани не підглядатимуть. По-перше, люди вони солідні, по-друге — три пляшки "анапульки" І перша в сезоні ставридка!

Філіпович поворушив тараканячими вусами і жестом римського оратора показав на двері. На дверях висів червоний трубчатий замок.

— Камуфляж, — пояснив Філіпович. — Там засувка. Тебе нема?

— Все правильно. Мене тут нема!

Світло падало смутами через залізні штаби. Дівчинка сиділа на стільці.

Спочатку зробив легесенький контур і почав проробляти руки та лице.

Дівчина, зрештою, подивилась на мене. Перехопив погляд і показав мовчки, щоб спустила бретелі купальника.

Вона попустила очі на свої оголені пипки.

Надивившись досхочу, перевела погляд на попередню точку.

За якийсь час вона підвела голову і подивилась на мене. Я кивнув. І вона стягла до

лона.

— Та зніми вже зовсім...

Не дивлячись на мене, різко крутонула головою: "Ні!"

І зразу ж за дверима почувся голос її матінки. Голос верескливий, суджений. А тріо пропитих голосів — баса, баритона і тенора — заспокоювали її.

Я дивився на важку засувку і переконував себе, що корифани вже одну пляшку заробили. Враз за моєю спиною гуркнув стілець. Мені все стисло в середині. Обернувся — дівчинки тримаючись одною рукою за стільця, виступала із купальника...

У пополудне був тільки Льоха. Тому пляшка дісталась йому одному.

Коли пляшка була щедро почата прибіг Філіпович. Щосили ворухив вусами і страшенно вирячав очі.

— Юрій Григорович! Я взяв сто!

— "Не заливай, Філіпович. Ноги не витримають! — Тулуб у нього, як добра шафа, а ноги — між ніжки столика з тераси.

— Не віриш?! Пішли, покажу! Чимчикуємо за елінг, де стоїть штанга та гирі.

Філіпович, замість схопитись за гриф штанги, показує на даму під кручею. Я дивлюсь на товстенну, спечену до багряних пухирів, пляжницю.

— Присягаюсь, сто! Ми пішли і зважились... Вона трохи більше ста. Я тобі правду кажу, що взяв, а ти не віриш... Слухай, Юрій Григорович, намалюй мені її... на пам'ять... Ну намалюй.

— Далеко і, до всього, проти сонця.

— Еть... Шкода... Правда, в мене минулого сезону була це пікантніша дама... Сто двадцять... Але я взяв, хоч не вірила, що я щиро нею захоплений... Ця всього сто, але теж прекрасна...

Я в захопленні.

Коли мені трапляється перекладати малюнки тих років, і я бачу той малюнок дівчинки, то не можу пригадати як її звали і як ми з нею розпрощались. А от у всіх деталях бачу, як ми стоїмо за елінгом і Філіпович показує мені свою пасію. І кожного разу я аж здригаюсь, так чітко бачу чотири складки жиру замість шиї, грудей і черева.

16.III.98.

ОСТАННЯ МОДЕЛЬ АГЕНТА "ЯРЕМИ"

Я чомусь завжди думав, що Акторка набагато молодша за мене. Вона почала приходити до мене в гості після того, як я, зрештою, одержав квартиру. Хоча були ми з нею знайомі ще раніше. Від іншої артистичної братії вона відрізнялась нормальною поведінкою. Тобто не впадала в зайву афектацію де треба і де зовсім не треба. Вона пробувала себе ще в жанрі казки. Такої собі герметичної міської казки, може скоріше навіть містечкової. Спроби були непогані. Але в тих умовах останніх солодких судом Великого Застою про їх реалізацію годі було й думати.

Якось мені не випадало попросити її про позування. Хоча я знав, що часу з неї тоді вистачало. Навіть якось було незручно прохати милу Акторку після всяких розумних і дуже розумних діалогів постояти голяка.

Тим пак, що вона мені сама привела кількох своїх подруг. А ті в пластиці руху були просто казкові!

Та все ж якось, от не пам'ятаю з якої нагоди, а все ж роздягнув її. Я саме тоді заново опановував малинок тушшю очеретиною та гусячим пером.

Людина вона була до всього цікава, отож і попрохала мене десь на половині сеансу показати їй малюнок.

— О! Як все чітко... А от Микола Петрович завжди робив якось все загадково, недоговорено...

— А хіба ви знайомі з Миколою Петровичем? Ви ж ніколи не згадували...

— Микола Петрович малював мене багато разів. Я, можливо, без перебільшення сказати, його остання модель... З ним було так цікаво... він стільки всього знав... Ну й до всього, дуже приємно, коли тебе малює такий майстер "акту", як Микола Петрович...

— Це правда. Коли я вчився в художньому, то заприятелював із бібліотекарками. Вони й дозволяли мені годинами колупатись у старих зарубіжних журналах із мистецтва. Були там знамениті "Студіо", "Бух арт" та ще й всякі інші. Майже в кожному номері було по "нющі" Глущенко. Голенькі зовсім, у чорних панчохах, у якихось лише дивних капелюхах. Тоді це для мене було вражаючим відкриттям. Бо ще зі школи я звик до його чудових пейзажів. Особливо мені подобався один "Азовське море" — зелені прозорі хвилі з фіолетовими відблисками на гребенях... Ну, а якщо по-правді, то нас, школярів, не стільки цікавила його слава пейзажиста, як постійні історії з його нащадком Шурою. Шура був чи на клас чи на два попереду мене. Майже щодня з'являлась на велику перерву його матуся. Як рудий метеор влітала Марія Давидівна в наш довжелезний темний коридор з постійно включеними лампочками. Від тих лампочок пускала зайчики діамантовими сережками. На швидкому кроці розкривала редикюль і висмикувала відтіля Шурин сніданок. Як правило, французька булочка, розрізна навгад, щедро вмащена маслом, а згори теж щедро наложене варення чорної смородини.

— У-у-у! — Здригнулася і повела плечима Акторка.

— Отож бо! Шура теж верещав: "У-у-ууу" і кидав мамі в обличчя... Ну. Марія Давидівна піднімала булочку — і тихенько відносила в коридор Саші. Щоб той допоміг Шурі з математики.

— Я знаю, що Марія Давидівна весь час боролась із Шурою. А Микола Петрович не дуже мішався... Він мені сам розповідав таку історію. Коли Шурі було років три, пішов він із ним до зоопарку. Побачив Шура лотошницю з тістечками. І затявся: "Купи, купи!"

Микола Петрович купив. Шура враз їх пожер. Знов кричить: "Купи, купи!" Микола Петрович ще купив. Шура і це вмовив і зразу ж: "Купи, купи!.." Об'ївся до блювоти й проносу... Ледь відкачали.

І Микола Петрович, і Марія Давидівна всю ніч не спали. А вранці Шура, як тільки прокинувся, щосили заволав: "Хочу тістечок!!!"

" Тут я зрозумів, — сказав Микола Петрович, — що він безнадійний. І щось

передбачити неможливо..."

— Це точно. Коли помер Сталін, нас всіх зібрали в найбільшому класі. І наш викладач військової справи і фіз-ри Сергій Касьянович. плачучи, повідомив про те. про що ми вже всі знали. І тут Шура Глущенко щосили заплодував... Я тоді так злякався. Думав, що Шуру загребуть, а всіх нас, як свідків, затягають. Бо в моєму розумінні тоді Шура був просто хуліганом, а не ідіотом. Ну, а що його батько знаменитий агент НКВД, то я й не снів. Про те, що Микола Петрович мав псевдо "Ярема" і був "секретним співробітником", а простіше — "сексотом", взнав тільки десь в кінці шестидесятих з однієї передачі "голосів". В тій передачі говорили, що "Ярема" з дружиною "пасли" та "опікали" Володимира Винниченка та його дружину Розалію Яківну...

— Ну, мені цього Микола Петрович не розповідав!... — Засміялась Акторка.

— Зі мною ще більше того — зі мною Микола Петрович тільки вітався. І хоча бачились із ним ми дуже часто, жодного разу не розмовляли.

29. III. 98

НЕБОГА ПЕРЕКЛАДАЧКИ

Як пам'ятаю, в той час Ігор Петровим більше всіх крутився у спілці. Делегації, гості, місця в готелях, машини, автобуси, квитки на всі види транспорту.

Я з Ігорем Петровичем був у прекрасних стосунках.

По перше, Ігорю Петровичу дуже подобались мої малюнки. Особливо голих дівчат. По-друге, він збирав книги по мистецтву. По-третє, він встигав перечитати всю пресу і завжди був у курсі (дозволеному) всіх поточних справ. Ну а крім того, він завжди виручав мене з квитками. Але цього разу квиток потрібен був моїй дивній моделі.

Мені тоді дуже погано велося. Проте я був веселий і бадьорий, бо до мене приїхали гості. Мої найдорожчі гості. І я повів їх по старому Києву.

Отож біля Софії вона й підкотилась до нашого маленького гурту. В бадьорому настрої я нічого не мав проти ще однієї слухачки. Не пам'ятаю, щоб колись ще на мене зійшло таке натхнення до оповідок. Моїх базаринок вистачило без передиху до самісіньких сутінок.

Домовились, що малюватиму в квартирі її тітоньки. Тітонька наче перекладачка із німецької. А зараз десь у відрядженні.

Коли ми побачили одне одного, то я так зараз розумію, просто сяяли від радісної зустрічі. Але коли Н. перейшла вулицю, завернула за ріг і попрямувала до єдиних дверей на фасаді, думаю, що я вже не сяяв. То був кагебешний будинок і були 70 роки.

Чергова з-за бар'єру мовчки подала їй ключ. Охайна, але темна, кімната на першому поверсі. Поки Н. хлюпалась під душем, я із сутінок середини кімнати у театральний бінокль обдивився супротивні вікна цього замкненого двору. Тільки в одному вікні рухався чоловік. Майка, військові штани. Вичавлював крем із тюбіка і розтирав по виголених щоках.

Н. вийшла голенька, залізла на канапу з ногами і пожадливо затяглась сигаретою. Мов із труби пускала дим і зі сміхом розповідала про відвідини минулої ночі ресторації. Потім легко і невимушене перейшла до своїх пригод у рідному Пітері. Деталі були

виразні. Чулося з тембру розповіді, що "Кама сутру" вивчала не з машинопису.

Щиро скажу, малювалося важко. Не знаю, хто б малював при такій "агітації" краще за мене, але вона сама кинула мені рятівне коло — пиятка з трьома французами. Отож, чим більше вона розпалювала себе спогадами з "картинками", тим більше тверезіла моя голова і впевненіше йшов малюнок. А в неї цей словесний вибух був завершальним кроком до початку регулярного фізіологічного дійства...

Так що перелюбу, о радість, не відбулось...

Але малюнки вийшли добрі. Тільки от де поділись ті малюнки, не знаю. Лишився перший начерк у записній книжці. Більше її не малював. Хоча ще кілька разів разом із друзями і її водив по київських кручах.

Щоб все завершити красиво, довелося звернутись по допомогу до Ігоря Петровича. Прохала два квитки ніби для себе і свого малого брата. Дуже поспішала до Пітера.

Любязний Ігор Петрович все влаштував якнайкраще. Наступного дня ми з ним здибались у спілці.

— Іду на Хрещатик. За журнальчиками...

І ми спустились разом до метро. Тоді там стояв усього один кіоск, в якому продавали "іноземні" журнали і газети.

— А! Ігор Петрович! Що не заходили?.. Ну нічого. Все одно я для вас лишив останній номер "Доокола швята" з гарненькими дівчатками. Ось вам "Доокола швята" і Блокнот агітатора". Правда, ви можете його не брати, тільки заплатіть... Ви кажете —дорого? За двох дівчат рубль двадцять —дорого?.. По-перше, вони завжди з вами, в кишені. По-друге, вони завжди голі... Правда за ті ж рубль двадцять за пляшку "біоміцину" отам за кахве можна запізнатись із живою. Але після неї у вас можуть бути дуже погані спогади... Це вже. по-третє... Я вас ще не переконав?

— Переконали, переконали... — поспішив Ігор Петрович заплатити рубль двадцять і забрати лише "Доокола швята".

Коли ми з ним прощались, Ігор Петрович обома руками потис мою руку і проникливе сказав:

— Юрочка, ти знаєш — ці малюнки прекрасні... І модель... теж.

25.III.98.

ЛЕДАЧИЙ КІТ

Їхали з концерту в однім тролейбусі. Вийшли одночасно на площі Толстого. Я спинив її й кажу:

— Я Юрій Логвин. Малюю все прекрасне. Хочу вас намалювати.

— А я про вас знаю. Мені розповідали... — І сміється приязно.

— Невже? Де?

— На побаченні у в'язниці...

— Ха! Он куди про мене чутка дійшла... А сам думаю: "Не поспішай питати — як треба, то сама розповість."

Домовились про зустріч через три дні. А за цей час я домовився з моїм приятелем, тепер відомим на всю Україну лікарем, що на кілька годин я можу скористуватись його

помешканням. Власне не його, бо він там тимчасово перебував — доглядав і за квартирою, і кота годував.

Він зустрів нас уже в дверях і попередив, що за три години він повернеться

Тільки за лікарем зачинилися двері, стягла з себе блакитну суконочку, чорну шовкову комбінацію і вмостилась на канапі. А на краю канапи спав смугастий котяра. Зрештою, моя

Модель стомилась і розляглась на канапі.

Тут котяра встав, потягся, потерся вусатою мордою об її коліна і вмовстився в неї на ногах.

Довелося кота зняти і поставити на підлогу. Малював тепер вже Модель лежачу. Кіт важко вистрибнув на канапу і знов вмовстився в неї на стегнах.

Довелося викинути кота до кухні. Котяра ображено і хрипко понявчав та й замовк. Один за другим пішли кілька начерків чорнильною ручкою.

Нараз угорі щось хруснуло, дзенькнуло. Обертаюсь до широкого світлого вікна. З одного боку штора відірвалася. На ній завис котяра і перелякано нявчав. Довелося ставити стільця і знімати кота. Кинув це ледащо на канапу і воно стало на чотири лапи і не зрушилось.

Тоді укрутився калачиком біля Моделі і солодко замуркотів... Тепер можна було добре попрацювати... але вийшов час.

Тільки встигла Модель причепуритись у ванній, як клацнув замок і вступив мій пунктуальний приятель.

— До речі, як вашого кота звати? — Проникливе спитала Модель.

— Він не мій. моїх друзів... Кузя. Кузя! —Покликав лікар.

Котяра нашорошив вуха, кліпнув одним оком і зараз же знов заплющив.

Тоді лікар взяв кота за передні лапи і перевернув на спину. — Отако й лежатиме, поки я повернуся із магазину з рибкою.

Ми пройшлися до тролейбусної зупинки, випрошались із Моделлю і повернулися вже вдвох до помешкання.

Здоровенний смугастий кіт Кузя лежав у тій самій позі навznak із піднятими лапами.

Р. С. З Моделлю ми ще не один раз бачились, але чимдалі мені ставало незатишніше з її оточенням. Не кажу нічого поганого про жіноцтво. А от молодики дуже вже були натреновані, накачані, а літні чоловіки занадто ввічливі й уважні до кожного мого слова. Взагалі до моєї персони. Як всякий странный. я це відчув навіть раніше, ніж мене почали по-справжньому брати під зябра... А тут ще так добре обставини склались, що я на пару років полишив "мать городів Руських"...

Коли, зрештою, повернувся, то лікар сказав мені, що кіт Кузя захворів на чумку і його довелося приспати.

А з Моделлю я більше не зустрічався...